

Kommunstyrelsen

§135

Dnr KS 2021-1911

Beslut om antagande av Huvudöverenskommelse länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg, HÖK**Beslut**

Kommunstyrelsen antar Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg, HÖK.

Sammanfattning av ärendet

Kommunerna i länet och Region Stockholm samverkat under lång tid. Det fortsatta utvecklingsarbetet behöver dock stödjas genom en samordningsstruktur för kommunernas och Regionens gemensamma arbete. För att underlätta och samordna när insatser ges från både kommun och Region finns flera länsövergripande överenskommelser som reglerar samverkan och ansvarsfördelning i olika sakområden inom vård och omsorg. Det har dock saknats en huvudöverenskommelse med gemensam målsättning och utgångspunkter samt principer för samverkan på olika nivåer. Storsthlm har tillsammans med Region Stockholm tagit fram ett förslag till Huvudöverenskommelse för samverkan inom hälsa, vård och omsorg i Stockholms län. Socialnämnden har under sitt sammanträde 2022-02-10, §19, beslutat att föreslå kommunstyrelsen att anta Huvudöverenskommelsen. Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) har under sitt sammanträde 2022-04-27, §47, beslutat att anta Huvudöverenskommelsen. Kommunstyrelsekontoret är enig med socialnämnden och KSONs yttranden och anser att Norrtälje kommun ska anta Huvudöverenskommelsen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande gällande Beslut om antagande av Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa vård och omsorg HÖK

Storsthlm: Rättelse 2 - Rekommendation om överenskommelse länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg (4/4)

Storsthlm: Rättelse 2 - Rekommendation om överenskommelse länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg (2/4)

Storsthlm: För kännedom - Fastställd riktlinje om huvudöverenskommelse för hälsa och omsorg (HÖK) (2/2)

Beslut SN 220210 Huvudöverenskommelse länsövergripande (2/2)

Tjänsteutlåtande Socialkontoret HÖK

§47 Protokollsutdrag HÖK KSON

Tjänsteutlåtande HÖK KSON

Beslutande sammanträde**Beslutsgång**

Ordföranden föreslår att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget i kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande, och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Socialnämnden

Socialkontoret

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje

Storsthlm, registrator@storsthlm.se uppge S/21/0168 i ämnesraden

Paragrafen är justerad

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsekontoret

Handläggare: Åsa Källander
Titel: Nämndsekreterare
E-post: Asa.kallander@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsen

Beslut om antagande av Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg, HÖK

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg, HÖK.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Kommunerna i länet och Region Stockholm har samverkat under lång tid. Det fortsatta utvecklingsarbetet behöver dock stödjas genom en samordningsstruktur för kommunernas och Regionens gemensamma arbete. För att underlätta och samordna när insatser ges från både kommun och Region finns flera länsövergripande överenskommelser som reglerar samverkan och ansvarsfördelning i olika sakområden inom vård och omsorg. Det har dock saknats en huvudöverenskommelse med gemensam målsättning och utgångspunkter samt principer för samverkan på olika nivåer. Storsthlm har tillsammans med Region Stockholm tagit fram ett förslag till Huvudöverenskommelse för samverkan inom hälsa, vård och omsorg i Stockholms län. Socialnämnden har under sitt sammanträde 2022-02-10, §19, beslutat att föreslå kommunstyrelsen att anta Huvudöverenskommelsen. Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) har under sitt sammanträde 2022-04-27, §47, beslutat att anta Huvudöverenskommelsen. Kommunstyrelsekontoret är enig med socialnämnden och KSONs yttranden och anser att Norrtälje kommun ska anta Huvudöverenskommelsen.

Ärendet

Beskrivning

Kommunerna i länet och Region Stockholm har en långvarig samverkan. Men det fortsatta utvecklingsarbetet behöver stödjas genom en samordningsstruktur för hur kommunerna och Regionen organiserar sitt gemensamma arbete ännu tydligare. För att underlätta och samordna när insatser ges från både kommun och Region finns flera länsövergripande överenskommelser som reglerar samverkan och ansvarsfördelning i olika sakområden inom vård och omsorg. Det har saknats en huvudöverenskommelse med gemensam målsättning och utgångspunkter samt principer för samverkan på olika nivåer.

Storsthlm har tillsammans med Region Stockholm tagit fram ett förslag till Huvudöverenskommelse för samverkan inom hälsa, vård och omsorg i Stockholms län. Kommunerna i länet har under våren 2021 getts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till överenskommelse genom en tjänstemannaremiss. Socialkontoret lämnade synpunkter 2021-07-21 och ställde sig positiva till förslaget. KSON lämnade synpunkter 2021-05-27 och ställde sig också positiv till förslaget, men framförde också att riktlinjen behöver anpassas efter Kommunalförbundets organisation på samma sätt som

huvudöverenskommelsen så att Kommunalförbundet finns representerat i tjänstemannastyrgrupp och samrådsgrupper tillsammans med Region Stockholm och övriga kommuner i länet. Storsthlm's styrelse beslutade 2021-10-14 att rekommendera kommunerna i länet att anta överenskommelsen.

Det övergripande målet med samverkan mellan regionen och kommunerna är att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg, samt att befolkningens hälsa ska förbättras. Målgrupperna är patienter och brukare, inklusive barn och unga, med behov av sammanhållna insatser från bägge huvudmännen.

Huvudöverenskommelsen innebär bland annat att kommunerna ska utse en samordnande funktion för den lokala samverkan. Kommunens samordnande funktion ska vara en länk för samverkansaktörer in till kommunens berörda verksamheter, inklusive utförarverksamhet i privat regi. Vidare ansvarar Region Stockholm för att det finns en utsedd vårdcentral med samordnande ansvar för samverkan i varje kommun och stadsdel i Stockholms stad.

Socialnämnden har under sitt sammanträde 2022-02-10, §19, beslutat att föreslå kommunstyrelsen att anta Huvudöverenskommelsen.

KSON har under sitt sammanträde 2022-04-27, §47, beslutat att anta Huvudöverenskommelsen.

Eftersom överenskommelsen är långsiktig kommer de delar i samverkan som kan komma att behöva förändras över tid, bland annat organisation för samverkan och process för uppföljning av samverkan, regleras i en särskild riktlinje till överenskommelsen. Arbetet med riktlinjen har fastställts av tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg. Riktlinjen finns bifogad i bilaga 3.

Lagkrav

Huvudmännens respektive ansvar är reglerat i olika lagar och föreskrifter. Därutöver är det reglerat i lag att huvudmännen ska samverka med varandra. Bland annat regleras skyldigheten att samverka i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) samt socialtjänstlagen (2001:453).

Koppling till gällande styrdokument

Ej tillämpligt

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Huvudöverenskommelsen kommer att innebära att kommunen behöver inrätta en funktion för lokal samverkan enligt bifogad riktlinje. I Norrtälje kommun har KSON ansvar för den lokala samverkan inom vård och omsorg. KSON har i sitt tjänsteutlåtande bedömt att överenskommelsen inte innebär några ekonomiska konsekvenser för Kommunalförbundet. Däremot ser de att statliga stimulansmedel kan utgöra en förstärkningsresurs vid uppstart och uppbyggnad av samordnande funktioner för den lokala samverkan.

För inrättande av samordnande vårdcentral ansvarar regionen.

Förvaltningens analys och slutsatser

Socialförvaltningen och KSON har framfört att man ser positivt på att samverkan mellan kommunerna i länet och Region Stockholm regleras på en övergripande nivå för att skapa bättre förutsättningar för samarbete mellan parternas verksamheter och därmed bidra till det övergripande målet för samverkan. Socialnämnden har föreslagit kommunstyrelsen att anta Huvudöverenskommelsen och KSON har beslutat att anta densamma. Därmed ser kommunstyrelsekontoret det som angeläget att kommunen antar Huvudöverenskommelsen.

Tidplaner

Huvudöverenskommelsen och tillhörande riktlinje börjar gälla den 1 juli eller så snart samtliga kommuner antagit överenskommelsen. Storsthlm önskar få kommunernas ställningstaganden senast 30 juni år 2022.

Anette Madsen
Kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

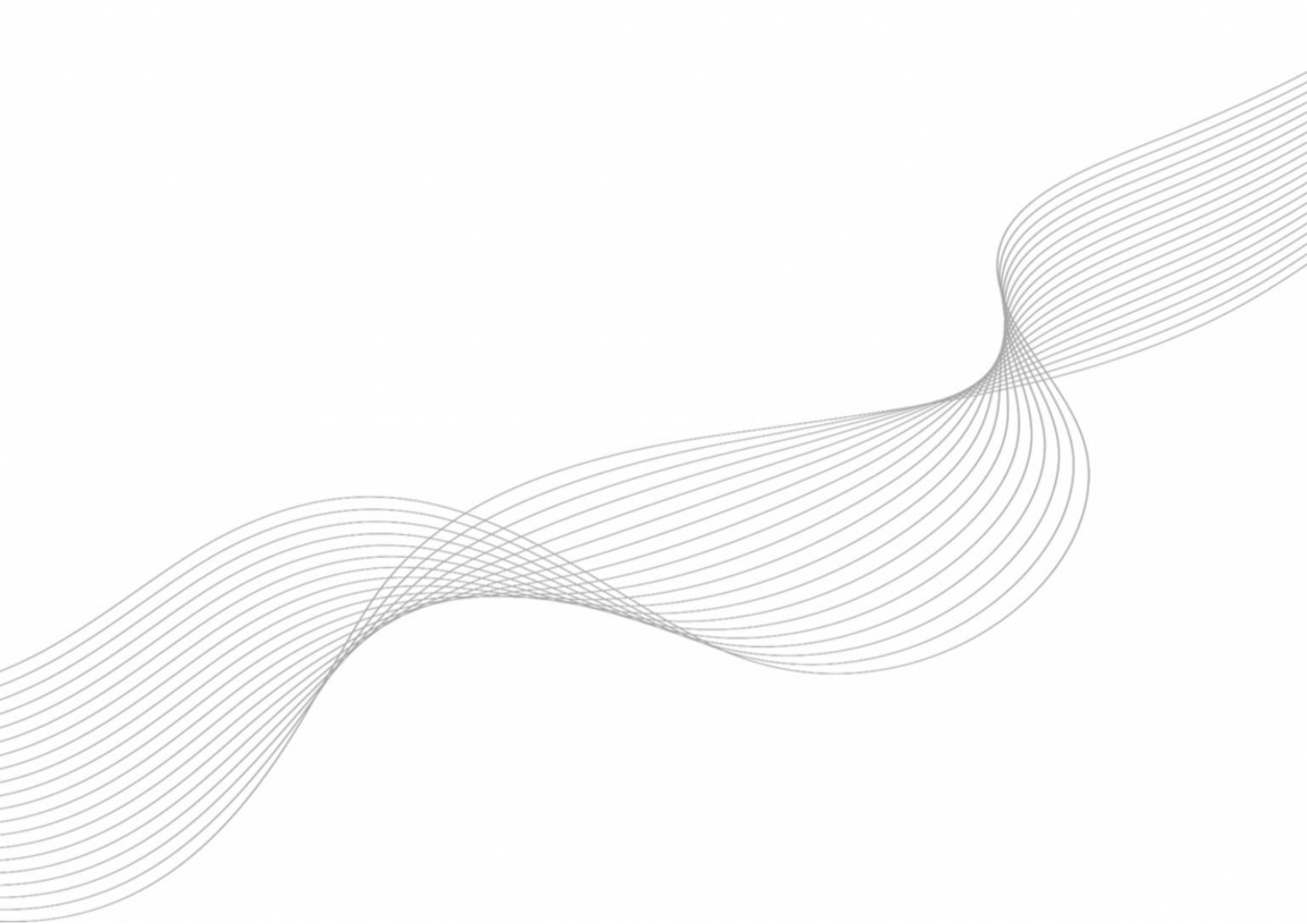
Joakim Appelquist
Stabs-och planeringschef
Kommunstyrelsekontoret

Bilagor

1. Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg, HÖK, Region Stockholm och Storsthlm, 2021-09-06
2. Rekommendation Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg, HÖK, Storsthlm, 2021-10-14
3. Riktlinje för länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg, Storsthlm och Region Stockholm, 2022-07-01
4. Protokollsutdrag Socialnämnden, §19, 2022-02-10, med tillhörande bilagor
5. Protokollsutdrag Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje, §47, 2022-04-27, med tillhörande bilagor

Beslut skickas till

Socialnämnden
Socialkontoret
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje
Storsthlm, registrator@storsthlm.se uppge S/21/0168 i ämnesraden

Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg

Överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm

Förord

Stockholms läns befolkning har vuxit under lång tid. Med fler invånare och en förändrad demografi har behov av vård och omsorg ökat, särskilt för äldre med komplexa vårdbehov. Som invånare förväntar vi oss en tillgänglig och nära vård med god kvalitet som fungerar sömlöst mellan olika aktörer. Kommunerna och regionen har efter många års gemensamt arbete en bra grund för samarbete. Med denna övergripande överenskommelse om samverkan för hälsa, vård och omsorg förstärker vi det goda samarbetet ytterligare.

Huvudöverenskommelsen är en viktig signal till såväl beslutsfattare som vårdens och omsorgens medarbetare att tillsammans kan vi mer, och vi kan bättre. Därför organiserar vi vårt gemensamma arbete ännu tydligare. Vårt gemensamma mål är att alltid sträva efter en jämlik vård där resurser används på bästa sätt så för att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg, samt att befolkningens hälsa ska öka.

Vårdens och omsorgens medarbetare kommer från olika verksamheter, har olika uppdrag och ibland olika yrkestraditioner, men möter samma patienter och brukare med samma önskan om stöd, vård och omsorg utan försvårande gränser. Denna huvudöverenskommelse ska vara en bas för en fortlöpande dialog om hur vi bäst bidrar till varandras utveckling och hur vi skapar nytta och mervärde för alla invånare i Stockholms län.

Désirée Pethrus
Ordförande för Region Stockholm i VIS

Martina Mossberg
Ordförande för kommunerna i Stockholms län i VIS

Stockholm 2021-09-06

Region Stockholm

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Box 6909, 102 39 Stockholm
Telefon 08-123 132 00
Vardgivarguiden.se

Storsthlm

Box 38145, 100 64 Stockholm
Telefon 08-615 94 00
Storsthlm.se

1. Innehåll

1	Överenskommelsens bakgrund, parter och syfte	4
1.1	Inledning	4
1.2	Syfte med överenskommelsen	4
1.3	Avsiktsförklaring	4
1.4	Benämning av parter	4
2	Övergripande mål och målgrupper för samverkan	5
2.1	Övergripande mål	5
2.2	Målgrupper	5
2.3	Det lagreglerade ansvaret	5
3	Riktlinje för länsövergripande samverkan	5
4	Organisation för samverkan	5
4.1	Politisk styrgrupp, Vård i Samverkan (VIS)	6
4.2	Tjänstemannastyrgrupp, Sammanhållen vård och omsorg	6
4.3	Samrådsgrupper för prioriterade målgrupper och sakområden	6
4.4	Delregional samverkan	7
4.5	Lokal samverkan	7
4.6	Sekretariat och arbetsgrupper	7
4.7	Digital portal	7
5	Länsgemensamma samverkansöverenskommelser och dokument inom sakområden	7
6	Uppföljning av länsövergripande samverkan	8
7	Allmänt om överenskommelsen	8
7.1	Eskaleringstrappa vid oenigheter	8
7.2	Ikraftträdande och upphörande	9
7.3	Parter	9

1 Överenskommelsens bakgrund, parter och syfte

1.1 Inledning

Kommunernas och regionernas ansvar och uppgifter är till stor del lagstyrda. För huvudmännen finns också en lagstadgad skyldighet att samarbeta när den enskilde är i behov av insatser från både kommun och region.

För att underlätta insatser där både kommuner och regionen är inblandade, finns idag ett stort antal länsövergripande överenskommelser. Det har dock saknats en huvudöverenskommelse mellan kommunerna och regionen gällande hälsa, vård och omsorg. En sådan överenskommelse behövs för att främja samverkan och skapa förutsättningar för att huvudmännen ska kunna erbjuda sammanhållna och samordnade insatser på bästa sätt.

Denna överenskommelse ska ge parterna en tydlig utgångspunkt och gemensamma principer för hur samverkan ska bedrivas och följas upp på olika nivåer mellan tjänstemän och politiker. Överenskommelsen bygger till stor del vidare på de arbetssätt och samverkansformer som hittills fungerat väl. Den skapar samtidigt förutsättningar för fortsatt utveckling och förändring av samverkan mellan parterna. Till huvudöverenskommelsen finns en riktlinje som kan ändras i takt med att arbetssätten utvecklas.

Hälso- och sjukvård och omsorg behöver utgå ifrån och bedrivas tillsammans med den enskilde. Vården och omsorgen ska utgå ifrån bästa tillgängliga kunskap. Det förebyggande arbetet är viktigt både för att förbättra hälsan i befolkningen och för att det är kostnadseffektivt. Tillgången på arbetskraft och rätt kompetens inom vård och omsorg är en utmaning som behöver mötas på flera sätt. Vårt gemensamma utvecklingsarbete ska ske med stöd av digitalisering för att bidra till effektiva lösningar, nya arbetssätt och nya sätt att kommunicera, som i sin tur frigör resurser.

1.2 Syfte med överenskommelsen

Överenskommelsens syfte är att skapa bättre förutsättningar för samarbete mellan parternas verksamheter och därmed bidra till det övergripande målet för samverkan. Överenskommelsen reglerar därför principer och former för samverkan mellan kommunerna och regionen och på en övergripande nivå.

1.3 Avsiktsförklaring

Överenskommelsens parter samverkar för att utveckla och prioritera det som är bäst för brukaren/patienten och för invånarna i hela Stockholms län.

1.4 Benämning av parter

Överenskommelsens parter är Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län, inklusive Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje. Se vilka kommuner som ingår under "Parter".

Kommunerna kallas gemensamt "kommunerna" och var för sig "kommun". Region Stockholm kallas "regionen". Kommunerna och regionen gemensamt kallas "parterna". Kommunerna samarbetar i strategiska frågor genom organisationen Storsthlm, ett förbund som ägs och styrs av länets 26 kommuner och Storsthlms strategiska nätverk för socialtjänst.

Om regionen eller kommunen tecknar avtal med någon annan part och överlåter uppgifter de har ansvar för, ska denna överenskommelse tillämpas. Respektive part ska ansvara för att överenskommelsen är bindande för och gälla eventuella underleverantörer.

2 Övergripande mål och målgrupper för samverkan

2.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med samverkan mellan regionen och kommunerna är att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg, samt att befolkningens hälsa ska förbättras.

Det ska ske på ett samordnat, jämlikt och kostnadseffektivt sätt för invånarna i Stockholms län.

2.2 Målgrupper

Målgrupperna är patienter och brukare, inklusive barn och unga, med behov av sammanhållna insatser från båda huvudmännen.

2.3 Det lagreglerade ansvaret

Huvudmännens respektive ansvar är reglerat i olika lagar och föreskrifter. Därutöver är det även reglerat i lag att huvudmännen ska samverka med varandra. Det är till exempel följande lagar:

- Hälso- och sjukvårdslagen
- Tandvårdslagen
- Socialtjänstlagen
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
- Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga
- Lagen om vård av missbrukare i vissa fall
- Lag om samverkan vid utskrivning från slutenvård
- Lagen om psykiatrisk tvångsvård

Överenskommelsen utgår ifrån att parterna tar sitt ansvar enligt nuvarande och kommande lagkrav.

3 Riktlinje för länsövergripande samverkan

Till huvudöverenskommelsen finns en riktlinje för länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg. Den beskriver bland annat organisation, processer och arbetssätt kring samverkan.

Tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg beslutar om revideringar av riktlinjen och gällande riktlinje publiceras i den digitala portalen som förvaltas av Storsthlm. Parterna ska följa riktlinjen.

4 Organisation för samverkan

Samverkan sker på flera olika nivåer och mellan ett stort antal aktörer i länet. Det är enbart den övergripande organisationen för samverkan som fastställs genom denna överenskommelse.

Organisationen för länsövergripande samverkan beskrivs i riktlinjen till huvudöverenskommelsen.

Huvudöverenskommelsen avser ordinarie samverkan, vid kris gäller andra samverkansformer. Övergripande samverkan vid kris finns beskriven i regionens plan för krisberedskap. Relevanta länsaktörer har tillsammans utvecklat modellen *En trygg, säker och störningsfri region*.

4.1 Politisk styrgrupp, Vård i Samverkan (VIS)

Kommunerna, har genom Storsthlm's styrelse, och hälso- och sjukvårdsnämnden i regionen en politisk styrgrupp Vård i samverkan, VIS. Styrgruppen leder den strategiska inriktningen för länsövergripande samverkan och bereder ärenden inför beslut i respektive organisation i frågor som rör hälsa, vård och omsorg.

4.2 Tjänstemannastyrgrupp, Sammanhållen vård och omsorg

Kopplat till VIS finns en tjänstemannastyrgrupp för sammanhållen vård och omsorg i länet. Tjänstemannastyrgruppen består av representanter från regionen, kommunerna samt Storsthlm. Kommunernas representanter utses av Storsthlm's strategiska nätverk för socialtjänst.

Tjänstemannastyrgruppen bereder ärenden till VIS. Tjänstemannastyrgruppen beslutar om riktlinjer för operativ samverkan i länet, samverkansformer och processer för framtagande och förvaltning av överenskommelser samt uppföljning av samverkansöverenskommelserna. Dessa beslut ska vara förankrade hos respektive part.

Tjänstemannastyrgruppen beslutar om revideringar av riktlinjen för länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg som bland annat beskriver organisation, processer och arbetssätt.

4.3 Samrådsgrupper för prioriterade målgrupper och sakområden

Till stöd för tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg ska det finnas samrådsgrupper för prioriterade målgrupper och sakområden. Varje samrådsgrupp ska ha ett tydligt uppdrag som beslutas av tjänstemannastyrgruppen. Tjänstemannastyrgruppen utser representanter i samrådsgrupper och arbetsgrupper från regionen, kommunerna och vid behov från utförarverksamheter och andra aktörer, exempelvis patient-, brukar- och anhörigorganisationer. Samrådsgrupperna ska ha den kompetens som krävs för uppdraget.

Samrådsgrupperna ansvarar för att, inom sina sakområden, utarbeta och förvalta samverkansöverenskommelser, följa upp dem och rapportera till tjänstemannastyrgruppen.

Samrådsgrupperna har även uppdrag som rör kunskapsstyrning, framtagande och revidering av kunskaps- och beslutsstöd som rör samverkan.

Information om samrådsgrupperna och deras uppdrag finns i den digitala portalen som förvaltas av Storsthlm (paragraf 4.7).

4.4 Delregional samverkan

Förtroendevalda inom regionen respektive kommunerna och stadsdelar i Stockholms stad träffas delregionalt för informationsutbyte och dialog kring frågor som berör båda huvudmännen i regionens regi. På tjänstemannanivå finns en motsvarande struktur för samverkan som organisationen för den politiska samverkan.

4.5 Lokal samverkan

På lokal nivå sker samverkan mellan utförare i vården och verksamheter som kommunerna är huvudman för. Den lokala samverkan kring hälsa, vård och omsorg ska ske i enlighet med det övergripande målet för huvudöverenskommelsen och utifrån parternas lagstadgade ansvarsområden och uppdrag.

Regionen ansvarar för att det finns en utsedd vårdcentral med samordnande ansvar för samverkan i varje kommun och stadsdel i Stockholms stad. Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO), som är en nämnd under regionfullmäktige, har i uppdrag att stödja och vägleda de samordnande vårdcentralerna.

Respektive kommun ansvarar för att utse en samordnande funktion för samverkan kring hälso- och sjukvård och omsorg. Kommunens samordnande funktion ska vara en länk för samverkansaktörer in till kommunens berörda verksamheter, inklusive utförarverksamhet i privat regi samt delta i lokal samverkan. Storsthlm erbjuder kommunerna länsövergripande samordnande stöd.

Respektive uppdrag inom ramen för lokal samverkan beskrivs i riktlinjen.

4.6 Sekretariat och arbetsgrupper

Som stöd i sitt arbete har VIS och tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg ett sammanhållande sekretariat bestående av ordinarie resurser från regionen och kommunerna genom Storsthlm.

Vid behov skapas arbetsgrupper, exempelvis vid framtagande av överenskommelser och uppföljning av dessa. Arbetsgrupperna beslutas av tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg.

4.7 Digital portal

Storsthlms webbplats www.storsthlm.se fungerar som digital portal för samverkan mellan kommunerna och regionen.

Där beskrivs samverkansorganisationen, uppdrag och kontaktuppgifter för samverkansgrupper för de olika sakområdena.

I portalen publiceras även gällande riktlinje för länsövergripande samverkan kring hälsa vård och omsorg, överenskommelser för olika sakområden och gemensamma rutiner.

Storsthlm och Region Stockholm har ett gemensamt ansvar för att utveckla portalen. Storsthlm ansvarar för att uppgifterna i den digitala portalen är aktuella. Regionen länkar till portalen från aktuella sidor på sll.se, exempelvis www.vardgivarguiden.se.

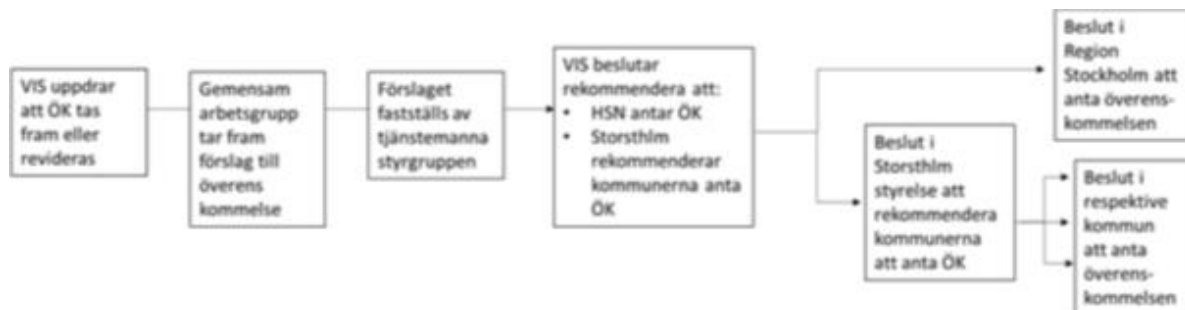
5 Länsgemensamma samverkansöverenskommelser och dokument inom sakområden

Samverkansöverenskommelser och därtill kopplade riktlinjer, rutiner och anvisningar är viktiga för att medarbetare i vården och de kommunala verksamheterna ska ha goda förutsättningar för att samarbeta kring den enskilde.

Hälso- och sjukvårdslagen (16 kap. 3 §) och socialtjänstlagen (5 kap. 1 a §, 8a § och 9a §) reglerar att region och kommun ska ingå överenskommelser om samarbete kring vissa målgrupper.

Därtill har regionen och kommunerna slutit överenskommelser på ytterligare områden.

VIS beslutar om gemensamma överenskommelser och rekommenderar sedan huvudmännen att anta dessa överenskommelser så att de blir gällande.

Inom regionen respektive Storsthlm finns dokumenterat hur den gemensamma och den egna processen ser ut för framtagna/revidering och beslut av länsövergripande samverkansöverenskommelser.

Utarbetandet av samverkansdokument ska följa beslutade mallar och vara en gemensam process mellan parterna.

Länsgemensamma riktlinjer ska följas av parterna. Dessa beslutas av tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg.

Lokala rutiner ska utgå ifrån de länsövergripande överenskommelserna och tas fram mellan de lokala parterna.

Samtliga länsgemensamma samverkansdokument ska vara publicerade i den digitala portalen www.storsthlm.se

6 Uppföljning av länsövergripande samverkan

Dialog ska årligen ske mellan parterna angående hur väl huvudöverenskommelsen bidrar till de övergripande målen för samverkan. Dialogen ska bidra till gemensam analys och utveckling av samverkan mellan parterna.

Därtill har parterna gemensamt ansvar för att överenskommelser inom sakområdena regelbundet följs upp. Uppföljning ska ske gemensamt, samordnat och sammanställas och rapporteras till VIS.

Inför varje kalenderår fattar tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg beslut om prioriteringar vad gäller uppföljningar av länsgemensamma överenskommelser.

Uppföljning av samverkan beskrivs i riktlinjen för länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg.

7 Allmänt om överenskommelsen

7.1 Eskaleringstrappa vid oenigheter

Vid eventuell oenighet ska alltid överenskommelsens syfte och gemensamma målsättning vara vägledande. Vid oenighet om tolkning av överenskommelsen eller parts eventuella avsteg från åtaganden i överenskommelsen ska eskaleringstrappan nedan följas. (Avsteg eller oenighet avseende enskilda överenskommelser ska lösas enligt liknande eskaleringstrappa i respektive överenskommelse.)

1. Avsteg från åtagande eller oenighet om tolkning ska i första hand lösas av parterna på lokal nivå i kommunen och regionen, såvida dessa inte är av en sådan principiell karaktär att det kan antas påverka andra parter.
2. I det fall en fråga inte kan lösas lokalt, ska frågan hanteras av regionens och kommunernas gemensamma tjänstemannastyrgrupp Sammanhållen vård och omsorg.
3. Ytterst hanteras avsteg från åtagande eller oenighet av den politiska styrgruppen VIS som har tolkningsföreträdande gällande överenskommelsen.

7.2 Ikraftträdande och upphörande

Överenskommelsen börjar gälla 2022-07-01 eller efter att samtliga parter har beslutat att anta överenskommelsen. Överenskommelsen gäller därefter tills vidare.

Överenskommelsen kan sägas upp med en uppsägningstid om tjugofyra (24) månader. Om en kommun säger upp överenskommelsen behöver övriga parter ta ställning till om överenskommelsen ska fortsätta att gälla för resterande parter.

VIS beslutar om eventuella revidering av överenskommelsen. Reviderad överenskommelse börjar gälla tidigast tre månader efter att den omförhandlade överenskommelsen godkänts av parterna.

7.3 Parter

Region Stockholm
Botkyrka kommun
Danderyds kommun
Ekerö kommun
Haninge kommun
Huddinge kommun
Järfälla kommun
Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje
Lidingö stad
Nacka kommun
Norrtälje kommun
Nykvarns kommun
Nynäshamns kommun
Salems kommun
Sigtuna kommun
Sollentuna kommun
Solna stad
Stockholms stad
Sundbybergs stad
Södertälje kommun
Tyresö kommun
Täby kommun
Upplands-Bro kommun
Upplands Väsby kommun
Vallentuna kommun
Vaxholms stad
Värmdö kommun
Österåker kommun

Kommunstyrelser
Berörda förvaltningschefer inom
Socialförvaltning

Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg, HÖK

Rekommendation

Storsthlm styrelse beslutade på sammanträdet den 14 oktober 2021 att rekommendera kommunerna i länet att anta huvudöverenskommelsen om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg (HÖK).

Bakgrund

Kommunerna i länet och Region Stockholm har en långvarig grund för samverkan. Men det fortsatta utvecklingsarbetet behöver stödjas genom en samordningsstruktur för hur kommunerna och regionen organiserar sitt gemensamma arbete ännu tydligare. För att underlätta och samordna när insatser ges från både kommun och region finns flera länsövergripande överenskommelser som reglerar samverkan och ansvarsfördelning i olika sakområden inom vård och omsorg. Det har saknats en huvudöverenskommelse med gemensam målsättning och utgångspunkter samt principer för samverkan på olika nivåer.

Beskrivning av huvudöverenskommelsen

Storsthlm har tillsammans med Region Stockholm tagit fram ett förslag till Huvudöverenskommelse för samverkan inom hälsa, vård och omsorg i Stockholms län (förkortad HÖK). Styrgrupp för arbetet har varit Tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg. Storsthlm styrelse beslutade 2021-10-14 att rekommendera kommunerna i länet att anta överenskommelsen.

Förslaget till huvudöverenskommelse bygger till stor del vidare på de arbetssätt och samverkansformer som hittills fungerat väl, och ska samtidigt ge förutsättningar för fortsatt dialog, utveckling och förändring av samverkan.

Arbetet grundar sig på en gemensam förstudie som genomfördes år 2018 (länk till [förstudien](#) samt [bilagor](#)). Sakkunskap inhämtades från tjänstemän, jurister, ekonomer, kommunikatörer och e-strateger från kommun och region.

Kommunerna i länet har under våren år 2021 getts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till överenskommelse genom en tjänstemannaremiss. Synpunkter har även inhämtats från tjänstepersoner inom i Region Stockholm.

Förslaget till huvudöverenskommelse fastställer principer för:

- parternas gemensamma och respektive ansvar för sammanhållen, god, delaktig och effektiv vård och omsorg,
- struktur för samverkan på olika nivåer mellan kommunerna och regionen,
- hur samverkan ska ske lokalt, delregionalt och regionalt.
- hur överenskommelser inom sakområden ska tas fram/revideras och följas upp.

Riktlinje

Eftersom överenskommelsen är långsiktig kommer de delar i samverkan som kan komma att behöva förändras över tid, bland annat organisation för samverkan och process för uppföljning av samverkan, regleras i en särskild riktlinje till överenskommelsen. Arbetet med riktlinjen pågår och kommunerna i länet kommer att involveras i framtagandet. Riktlinjen kommer sedan att fastställas av tjänstemannastyrguppen Sammanhållen vård och omsorg i februari år 2022.

Samordnande funktion i den lokala samverkan

I den lokala samverkan ska enligt förslaget till ny huvudöverenskommelse, respektive part utse en samordnande funktion i den lokala samverkan i kommunen (och stadsdelarna i Stockholm stad).

Kommunens samordnande funktion

Kommunens samordnande funktion ska, enligt förslaget till ny huvudöverenskommelse vara en länk för samverkansaktörer in till kommunens berörda verksamheter, inklusive utförarverksamhet i privat regi.

Den kommunala samordnande funktionen förväntas:

- vara kontaktperson för andra aktörer i samverkan med kommunen kring vård- och omsorg,
- delta i lokala samverkansmöten med samordnande vårdcentral, och eventuella andra aktörer,
- kunna föra frågor till och från kommunens verksamheter, inklusive utförarverksamheter i privat regi.

Den samordnande funktionen bör ha:

- god kunskap om socialtjänstens organisation och uppdrag,
- kännedom om aktuella samverkansfrågor kring hälso- och sjukvård och omsorg.

Beroende på till exempel kommunens organisation kan det behövas att kommunen utser fler än en person till funktionen samordnande funktion för att täcka in alla socialtjänstens verksamhetsområden.

Den kommunala samordnande funktionens roll kan komma att utvecklas över tid, och kan också behöva anpassas utifrån förutsättningarna i den lokala samverkan.

Samordnande vårdcentral

Det finns redan idag ett uppdrag för vårdcentralerna i den lokala samverkan. Vårdcentralerna i en kommun, eller stadsdel i Stockholm stad, ska tillsammans utse en samordnande vårdcentral. Det kan vara en vårdcentral antingen regionens regi eller i privat regi. Uppdraget är bland annat att organisera och sammankalla till lokala samverkansmöten. Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) har också uppdragits att stödja och vägleda de samordnande vårdcentralerna.

Uppdraget är formulerat enligt nedan i förfrågningsunderlaget för husläkarverksamhet från och med 1 februari 2021.

”Husläkarmottagningarna i varje kommun/stadsdel ska gemensamt utse en husläkarmottagning som, på strukturell nivå, ska ansvara för samordningen av samverkan mellan vård- och omsorgsgivare som invånarna i kommunen/stadsdelen vänder sig till. Den husläkarmottagning som har blivit utsedd ska rapportera detta till HSF senast den 30 april. I de fall vårdgivarna i en kommun/stadsdel inte utser en mottagning kommer HSF att utse vilken mottagning som ska vara ansvarig.

Att samordna samverkan på strukturell nivå innebär att organisera och sammankalla till nätverksmöten med vård- och omsorgsgivarna i området samt arbeta för ett högt deltagande i den samverkan där vården bör vara representerad.

Samordningen ska gälla patientgrupper och processer som rör flera vård- och omsorgsgivare och där samverkan förbättrar för patienterna. I samordningsansvaret ingår även att säkerställa att ansvarsområdena inom Närområdesplanen är fördelade och planen är aktuell. Samordnande husläkarmottagning har också särskilt ansvar för samordning vid behov av krisstöd till befolkningen vid allvarlig händelse. Husläkarmottagningar ska delta i den strukturella samverkan med vård- och omsorgsgivare i området. Varje husläkarmottagning ansvarar för samverkan kring den enskilde patienten.”

[Länk till förfrågningsunderlaget.](#)

Organisering av den lokala samverkan

Parterna måste själva forma hur den lokala samverkan ska bedrivas på bästa sätt, samt utifrån hur samverkan redan bedrivs. Det gäller även vilka aktörer och funktioner som ingår i samverkan. Den lokala samverkan motsätter inte att det finns ytterligare forum och grupperingar för lokal samverkan, och det är viktigt att bibehålla redan fungerande samverkan.

Om parterna inte kommer överens om annat så är det den samordnande vårdcentralen som har i sitt uppdrag att ansvara för att sammankalla till samverkan.

Frågor och svarsmöte

Storsthlm bjuder tillsammans med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen in kommunerna för ett digitalt möte för frågor och svar om förslaget till huvudöverenskommelse samt förslaget till riktlinjen.

Datum: 2021-11-09

Tid: 15:00 – 16:00

Anmälan till mötet sker till hakan.wramner@storsthlm.se

Ärendegång för rekommendationen

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i Storsthlm's styrelse. Kommunerna fattar beslut enligt gällande delegationsordning.

Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag eller annan beslutshandling till Storsthlm.

Beslut om antagande av överenskommelse är att likställas med undertecknande.

Överenskommelsen börjar gälla tidigast 1 juli år 2022, eller efter att samtliga parter har beslutat att anta överenskommelsen.

Svarsperiod

Storsthlm önskar få kommunernas ställningstaganden senast **30 juni år 2022** med e-post till registrator@storsthlm.se

Frågor och information

Frågor med anledning av detta besvaras av processledare Håkan Wramner, hakan.wramner@storsthlm.se.

Med vänlig hälsning

Mats Gerdau
Förbundsordförande Storsthlm

Johan von Sydow
Förbundsdirektör Storsthlm

Riktlinje för länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg

Riktlinje enligt huvudöverenskommelse (HÖK)

Datum: 22-07-01

Innehåll

1. Inledning	3
2. Prioriterade områden för länsövergripande samverkan	3
3. Processer för länsövergripande samverkan	4
4. Avgränsning mellan HÖK och länsövergripande överenskommelser inom sakområden ...	4
5. Organisation av länsövergripande och lokal samverkan	4
5.1 Gemensamt sekretariat	5
5.2 Länsövergripande samrådsgrupper och arbetsgrupper	5
5.3 Länsöversamman medel som beslutas av regeringen	6
5.4 Lokal samverkan med aktörer utanför HÖK	6
6. Organisation för kunskapsstyrning	6
7. Lokal samverkan som omfattas av HÖK	7
7.1 Samordnande funktioner i den lokala samverkan	7
8. Uppföljning av länsövergripande och lokal samverkan	8
8.1 Årshjul för uppföljningsprocessen	9
8.2 Uppföljningsdialog om länsövergripande samverkan	9
8.3 Uppföljning av lokal samverkan	9
8.4 Uppföljning av överenskommelser inom sakområden	9
8.5 Process för länsövergripande utvecklingsfrågor	10
8.6 Uppföljning av problem i samverkan	10

1. Inledning

Mellan kommunerna i Stockholms län (nedan kallade kommunerna) och Region Stockholm (nedan kallad regionen) finns en huvudöverenskommelse (nedan kallad HÖK) om samverkan kring hälsa, vård och omsorg. Med hälsa, vård och omsorg avses samlat alla de insatser som ges av kommunerna och regionen enligt det lagreglerade ansvaret (se punkt 2.3 i HÖK).

Med hälso- och sjukvård avses insatser som ges av antingen kommunen eller regionen enligt hälso- och sjukvårdslagen eller tandvårdslagen. Med socialtjänst respektive omsorg avses insatser som ges av kommunen enligt socialtjänstlagen eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, eller annan relevant lagstiftning.

Syftet med HÖK är att skapa bättre förutsättningar för samarbete mellan parternas verksamheter och bidra till det övergripande målet för samverkan. HÖK reglerar principer och former för samverkan mellan kommunerna och regionen på en övergripande länsövergripande nivå (ibland kallad regional nivå) samt lokal nivå. Med lokal nivå avses det geografiska områden som utgörs av en enskild kommun, eller respektive stadsdel i Stockholm stad.

Med kommunernas respektive regionens verksamhetsområden avses de verksamheter (oavsett driftsform) och ansvarsområden som åligger respektive part genom lagstiftning eller överenskommelser.

Denna länsövergripande riktlinje för samverkan mellan regionen beskriver organisation och processer för samverkan på tjänstemannanivå mellan kommunerna och regionen kring HÖK. Parterna förbinder sig genom HÖK att samverka i enlighet med riktlinjen.

Riktlinjen ska kunna utvecklas och revideras för att möta förändrade behov. Det är tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg som fastställer riktlinjen (nedan kallad tjänstemannastyrgruppen). Gällande riktlinje publiceras på www.storsthlm.se

2. Prioriterade områden för länsövergripande samverkan

En prioritering av områden för länsövergripande samverkan fastställs av den politiska styrgruppen för vård i samverkan (nedan kallad VIS) för aktuell mandatperiod. Vid behov kan områdena kompletteras med ytterligare prioriteringar som sträcker sig under ett år. Förslag till prioriterade områden för samverkan tas fram av tjänstemannastyrgruppen.

De prioriterade områdena är fokus för den länsövergripande samverkan mellan kommunerna och regionen och är grund för länsövergripande handlingsplaner och liknande. Prioriteringarna är vägledande för den lokala samverkan mellan enskild kommun och regionen.

En viktig del i den länsövergripande samverkan och lokala samverkan är omställningen till god nära vård. I enlighet med det nationella arbetet kring god och nära vård ska regioner och kommuner arbeta för att utveckla samverkan, eftersom det är en förutsättning för att ställa om till nära vård. Från nationell nivå uppmanas kommunerna och regionen att tillsammans upprätta gemensam målbild och struktur för att driva omställningen med utgångspunkt i

lokala förutsättningar och behov. Det övergripande målet i HÖK utgör en sådan målbild. Med utgångspunkt från denna målbild och VIS prioriterade områden påbörjas arbetet under år 2022 med att ta fram en långsiktig länsövergripande handlingsplan för god och nära vård.

3. Processer för länsövergripande samverkan

Det länsövergripande utvecklingsarbetet kring, och uppföljning av samverkan om hälsa, vård och omsorg sker med utgångspunkt från VIS och tjänstemannastyrguppen.

Utvecklingsarbetet och utarbetande av länsövergripande överenskommelser inom sakområden, riktlinjer och rutiner och andra samverkansdokument, är en gemensam process mellan parterna. Funktioner med sakkunskap och nödvändig kompetens deltar i arbetet. Vid behov sker samråd med brukarorganisationer och utförarverksamheter.

Kommunerna (genom Storsthlm) och regionen har var för sig dokumenterade processer, som är anpassade till varandra, för att ta fram och revidera länsövergripande samverkansöverenskommelser och liknande utifrån fastställda mallar.

4. Avgränsning mellan HÖK och länsövergripande överenskommelser inom sakområden

Mellan kommunerna och regionen finns flera överenskommelser inom sakområden inom hälsa, vård och omsorg. Dessa omfattar även samverkan i sakfrågor på länsövergripande och lokal nivå för vissa målgrupper och verksamhetsområden. HÖK med tillhörande riktlinje ersätter inte det som överenskommit i dessa överenskommelser med tillhörande länsövergripande riktlinjer, rutiner eller anvisningar. HÖK ska inte utgöra hinder för den samverkan som bedrivs inom ramen för dessa överenskommelser utan ska ses som ett komplement som övergripande samordnar och säkerställer de olika samverkansprocesserna. Parterna har ett gemensamt ansvar för att överenskommelserna inom sakområden regelbundet följs upp och uppföljningen av dessa regleras i respektive överenskommelse.

Gällande länsövergripande överenskommelser med tillhörande länsövergripande riktlinjer och likande finns publicerat på Storsthlms webbplats, www.storsthlm.se.

5. Organisation av länsövergripande och lokal samverkan

Nedan beskrivs organisation för samrådsgrupper och kunskapsstyrning. Uppdrag och organisation för VIS och tjänstemannastyrguppen beskrivs i HÖK.

5.1 Gemensamt sekretariat

Som stöd i sitt arbete har VIS och tjänstemannastyrgruppen ett sammanhållande sekretariat bestående av ordinarie resurser från regionen och Storsthlm. Det sammanhållande sekretariatet bereder ärenden till, och följer upp prioriterade områden för samverkan i VIS.

Sekretariatet ansvarar för:

- en sammanhållande årsplanering av den länsövergripande samverkan
- sammanhållande uppföljning av prioriterade områden för länsövergripande samverkan
- bereda underlag till tjänstemannastyrgrupp och VIS
- att det utarbetas förslag till uppdrag för och bemanning av samrådsgrupper och arbetsgrupper
- samordning av uppdragen till samrådsgrupper och arbetsgrupper.

Samrådsgrupper och arbetsgrupper rapporterar till tjänstemannastyrgruppen genom det gemensamma sekretariatet under tjänstemannastyrgruppen.

Vid behov inhämtar det gemensamma sekretariatet sakkunskap från deltagare i samrådsgrupper och arbetsgrupper.

5.2 Länsövergripande samrådsgrupper och arbetsgrupper

Till stöd för tjänstemannastyrgruppen finns samrådsgrupper för prioriterade målgrupper och sakområden. Samrådsgruppernas syfte är att

- förvalta och följa upp länsövergripande överenskommelser inom samrådsgruppens sakområde
- identifiera relevanta utvecklingsfrågor för den länsövergripande samverkan
- utgöra arena för dialog och samverkan kring kunskapsstyrningen som rör samrådsgruppens sakområde
- bidra i omställningen till God och nära vård.

Samrådsgrupperna utses av tjänstemannastyrgruppen och bemannas av representanter för kommunerna, regionen och vid behov från utförarverksamheter och andra aktörer, exempelvis patient-, brukar- och anhörigorganisationer så att samrådsgruppen har den kompetens som krävs för uppdraget. Vid behov kan särskilda tillfälliga arbetsgrupper utses. Varje samrådsgrupp och arbetsgrupp har ett tydligt uppdrag som beslutas av tjänstemannastyrgruppen. Samrådsgruppernas eller arbetsgruppernas uppdrag är bland

annat att inom sitt område ansvara för att utarbeta, förvalta och följa upp samverkansöverenskommelser samt framtagande och revidering av kunskaps- och beslutsstöd som rör samverkan. Skillnaden mellan samrådsgrupp och arbetsgrupp är främst att arbetsgruppens uppdrag är begränsad i omfattning eller tid.

Samrådsgrupper och arbetsgrupper har en bred representation av kompetenser och sakkunskap inom verksamhetsområdet. Personer med verksamhetskunskap och medicinsk sakkunskap inom kommunernas respektive regionens berörda verksamhetsområden ingår i, eller finns att tillgå som stöd till, respektive samrådsgrupp och arbetsgrupp. Kommunernas representanter utses av Storsthlns socialtjänstnätverk (nedan kallad socialtjänstnätverket). Regionens representanter utses av Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF).

Arbetet i samrådsgrupper och arbetsgrupper sker så ändamålsenligt som möjligt och ska vara ett komplement till eventuella andra grupperingar och utvecklingsarbeten i länet.

Vid tidpunkten när denna riktlinje börjar gälla finns följande samrådsgrupper:

- Länsövergripande samverkan om barn och ungas hälsa
- Länsövergripande samverkan om äldres hälsa, äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård
- Länssamverkan om psykisk ohälsa, beroendefrågor och psykiatrisk hälso- och sjukvård
- Länssamverkan om digitalisering av hälso- och sjukvård och omsorg.

5.3 Läns-gemensamma medel som beslutas av regeringen

Tjänstemannastyrgruppen fattar beslut om planering och fördelning av statliga stimulansmedel från regeringen som tilldelas kommunerna och regionen gemensamt. Tjänstemannastyrgruppen kan uppdra åt samrådsgrupp eller arbetsgrupp att planera, genomföra samt följa upp läns-gemensamma insatser.

Statliga stimulansmedel som enbart riktas till kommunerna eller regionen omfattas inte av denna riktlinje och beslutas på annat sätt.

5.4 Lokal samverkan med aktörer utanför HÖK

Parterna i den lokala samverkan avgör tillsammans vilka övriga aktörer som ingår i samverkan som omfattas av HÖK. Parterna har ett gemensamt ansvar för att lokala samverkansfrågor är förankrade med andra berörda samverkansaktörer utanför kommunernas respektive regionens verksamhetsområden.

6. Organisation för kunskapsstyrning

Samverkan mellan den länsövergripande nivån av kunskapsstyrning för hälso- och sjukvård respektive socialtjänst bör initieras

- när vården och omsorgen är ojämnt fördelad för gemensamma behovs- och patientgrupper
- när det är mer effektivt att arbeta tillsammans med exempelvis innehåll i kunskapsstöd

- vid prioritering av gemensamma insatsområden för att sätta upp gemensamma mål för uppföljning
- när uppföljning har visat att det finns förbättringsområden.

Samverkan kan initieras av kommunerna eller regionen och beslut fattas av tjänstemannastyrgruppen.

Kunskapsstyrningen inom regionens hälso- och sjukvård och socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård syftar till att

- bästa kunskap är tillgänglig och används vid varje möte med patienter, besökare och brukare
- resultat följs upp och analyseras
- verka för förbättringar i verksamheter.

Sammanhållen kunskapsstyrning omfattar kunskapsstöd, stöd till uppföljning och analys, stöd till verksamhetsutveckling samt stöd till ledarskapet. Kunskapsstyrningen bygger på samspel mellan nationell, länsövergripande och lokal nivå för att uppnå en mer jämlik och resurseffektiv vård och omsorg.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) samordnar de två nationella systemen för kunskapsstyrning: nationell kunskapsstyrning för socialtjänst och nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård.

Kunskapsstyrningen som omfattas av HÖK avser den kunskapsstyrning som berör gemensamma behovsgrupper och där kommunerna och regionen på lokal nivå eller länsövergripande nivå ser gemensam nytta av att samverka.

Kommunen och regionen ansvarar på lokal nivå för lokal kunskapsstyrning, utveckling och uppföljning. Tjänstemannastyrgruppen initierar, beslutar och följer upp kunskapsstyrning som är länsövergripande. Detta omfattar länsövergripande kunskapsstyrning:

- riktlinjer och rutiner
- metod- och kunskapsstöd
- uppföljning och analys
- stöd till verksamhetsutveckling
- stöd till ledarskapsutveckling.

Det gemensamma sekretariatet ansvarar för att identifiera behov av länsövergripande kunskapsstyrning. Tjänstemannastyrgruppen kan uppdra åt samrådsgrupper och arbetsgrupper olika insatser inom den länsövergripande kunskapsstyrningen. Insatserna sker i samverkan med övriga aktörer inom kommunerna och regionen som har uppdrag inom kunskapsstyrning. Arbetet omfattar framtagande eller revidering av kunskapsstöd, med fokus på samverkanssituationer och insatser som effektiviserar tillämpning av kunskap i nya arbetssätt och metoder.

7. Lokal samverkan som omfattas av HÖK

7.1 Samordnande funktioner i den lokala samverkan

Respektive part i HÖK utser samordnande funktioner som underlättar den lokala samverkan i en kommun eller stadsdel i Stockholm stad. De samordnande funktionerna kan komma att

utvecklas över tid, och kan också behöva anpassas utifrån förutsättningarna i den lokala samverkan.

7.1.1 Kommunens samordnande funktion

En kommuns samordnande funktion är en länk för samverkansaktörer in till kommunens eller stadsdelens berörda verksamheter, inklusive utförarverksamhet i privat regi.

Kommunens samordnande funktion förväntas:

- vara kontaktperson för olika aktörer i samverkan med kommunens hälso- och sjukvård och omsorg
- delta i lokala samverkansmöten med samordnande vårdcentral, och eventuella andra aktörer
- kunna föra frågor till och från kommunens verksamheter, inklusive utförarverksamheter i privat regi.

Den samordnande funktionen bör ha god kunskap om socialtjänstens, och den kommunala hälso- och sjukvårdens, och omsorgens organisation och uppdrag och kännedom om aktuella samverkansfrågor kring hälso- och sjukvård och omsorg.

Beroende på till exempel kommunens organisation kan det behövas att kommunen utser fler än en person till funktionen samordnande funktion för att täcka in alla kommunens berörda verksamhetsområden.

Storsthlm erbjuder kommunerna länsövergripande samordnande stöd.

7.1.2 Regionens samordnande funktion (Samordnande vårdcentral)

Vårdcentralerna i en kommun, eller stadsdel i Stockholm stad, utser tillsammans en samordnande vårdcentral. Det kan vara en vårdcentral antingen i regionens regi eller i privat regi. Regionens samordnande funktion ska organisera den övriga av regionens hälso- och sjukvård som berörs av den lokala samverkan och sammankalla till och facilitera återkommande lokala samverkansmöten, om inget annat överenskommit mellan parterna.

Uppdraget för den samordnande vårdcentralen regleras av regionens förfrågningsunderlag för husläkarverksamhet med basal hemsjukvård.

Stockholms länssjukvårdsområde (SLSO) stödjer och vägleder de samordnande vårdcentralerna.

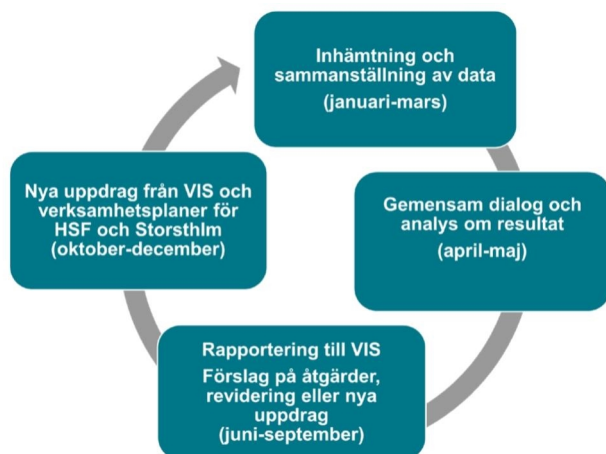
8. Uppföljning av länsövergripande och lokal samverkan

Enligt HÖK sker uppföljning årligen i dialogform för hur väl HÖK bidrar till de övergripande målen för samverkan. Därtill har parterna gemensamt ansvar för att överenskommelser inom sakområden regelbundet följs upp. Uppföljning sker gemensamt, samordnat och sammanställs och rapporteras till VIS. Uppföljningen redovisas för kommunerna genom socialtjänstnätverket.

8.1 Årshjul för uppföljningsprocessen

Enligt HÖK fattar tjänstemannastyrgruppen inför varje kalenderår beslut om prioriteringar vad gäller uppföljningar av länsgemensamma överenskommelser.

Uppföljning av den länsövergripande samverkan sker enligt processen nedan:

Det gemensamma sekretariatet ansvarar för uppföljningsprocessen och rapportering av resultatet till tjänstemannastyrgruppen och VIS. Sekretariatet beslutar vilka metoder och datakällor och nyckeltal som används.

8.2 Uppföljningsdialog om länsövergripande samverkan

Dialog sker årligen mellan parterna angående hur väl HÖK och riktlinjen bidrar till de övergripande målen för samverkan. Dialogen bidrar till gemensam analys och utveckling av samverkan mellan parterna. Deltagare från kommunerna i uppföljningsdialogen utses av socialtjänstnätverket. Regionens deltagare utses av HSF.

Det gemensamma sekretariatet ansvarar för planering och dialogen och sammanställning av resultatet.

8.3 Uppföljning av lokal samverkan

Parterna ansvarar gemensamt för att på lokal nivå följa upp och utveckla den lokala samverkan. Utveckling tillgodoses i första hand på lokal nivå. Problem eller oenigheter mellan parterna hanteras på lokal nivå, såvida dessa inte är av en sådan principiell karaktär att det kan antas påverka andra parter.

8.4 Uppföljning av överenskommelser inom sakområden

Enligt HÖK har parterna gemensamt ansvar för att arbetet och utvecklingen som görs inom överenskommelser inom sakområden regelbundet följs upp. Uppföljning sker gemensamt, samordnat och sammanställs och rapporteras till VIS. Inför varje kalenderår beslutar tjänstemannastyrgruppen om prioriteringar vad gäller uppföljningar av länsgemensamma överenskommelser.

Det gemensamma sekretariatet ansvarar för uppföljningen. Tjänstemannastyrgruppen kan uppdraga åt samrådsgrupp eller arbetsgrupp att följa upp respektive samverkansöverenskommelse och rapportera till det gemensamma sekretariatet.

8.5 Process för länsövergripande utvecklingsfrågor

Tjänstemannastyrgruppen ansvarar med stöd av det gemensamma sekretariatet och samrådsgrupper och arbetsgrupper för att identifiera utvecklingsfrågor för den länsövergripande samverkan.

Kommunerna lyfter utvecklingsfrågor genom respektive kommuns socialchef till socialtjänstnätverket. Frågor lyfts därigenom vidare till länsövergripande samverkansnivå genom kommunernas representanter i tjänstemannastyrgruppen.

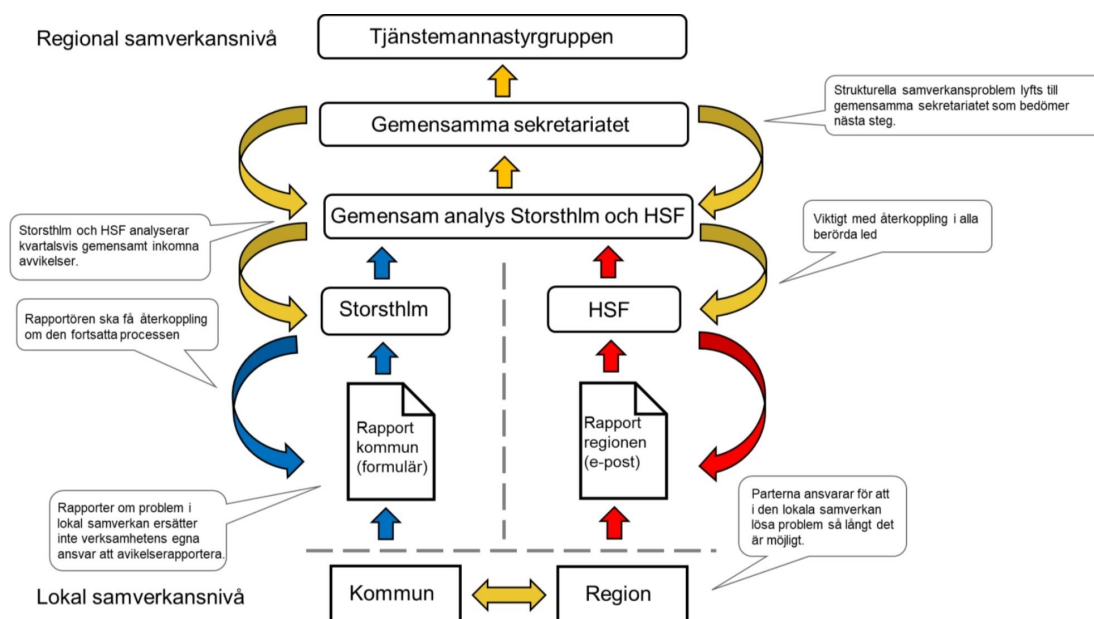
Regionens vårdgivare lyfter utvecklingsfrågor genom HSF.

8.6 Uppföljning av problem i samverkan

Syftet med uppföljningen är att identifiera strukturella problem i samverkan, och rapporteringen möjliggör för parterna att föra upp problem eller oenigheter kring lokal samverkan till den länsövergripande samverkansnivå. Uppföljningen avser inte avvikelser som rör enskilda individer. Rapporteringen ska inte ersätta parternas skyldighet att rapportera avvikelser.

Kommunerna rapporterar problem i samverkan till Storsthlm. Vårdgivare i regionen rapporterar problem i samverkan till HSF. Instruktioner för parternas rapportering av problem i samverkan inom respektive länsövergripande överenskommelse i sakområden finns på Storsthlms webbplats www.storsthlm.se.

HSF och Storsthlm ska löpande stämma av inkomna rapporter och återkoppla till parterna. Strukturella problem i samverkan rapporteras till VIS genom tjänstemannastyrgruppen.

Socialnämnden

§19

Dnr SN 21-1051

Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg (HÖK).

Beslut

Socialnämnden föreslår:

Kommunstyrelsen antar Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg, HÖK.

Sammanfattning av ärendet

Kommunerna i länet och Region Stockholm har en långvarig grund för samverkan. Men det fortsatta utvecklingsarbetet behöver stödjas genom en samordningsstruktur för hur kommunerna och Regionen organiserar sitt gemensamma arbete ännu tydligare. För att underlätta och samordna när insatser ges från både kommun och Region finns flera länsövergripande överenskommelser som reglerar samverkan och ansvarsfördelning i olika sakområden inom vård och omsorg. Det har saknats en huvudöverenskommelse med gemensam målsättning och utgångspunkter samt principer för samverkan på olika nivåer.

Det föreslås att socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta Huvudöverenskommelsen.

Beslutsunderlag

Socialkontorets tjänsteutlåtande 2022-01-25

Protokollsutdrag från Socialnämndens arbetsutskott 2022-02-03, § 42

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om socialnämnden kan besluta i enlighet med socialnämndens arbetsutskotts förslag, och finner att socialnämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Registrator
Kommunstyrelsekontoret
T.f. förvaltningsdirektör

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Socialförvaltningen

Handläggare: Therese Lantz
Titel: Kvalificerad utredare
E-post: Therese.lantz@norrtalje.se

Till: Socialnämndens arbetsutskott

Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg, HÖK

Förslag till beslut

Socialnämndens arbetsutskott föreslår:

Socialnämnden föreslår:

Kommunstyrelsen antar Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg, HÖK.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Kommunerna i länet och Region Stockholm har en långvarig grund för samverkan. Men det fortsatta utvecklingsarbetet behöver stödjas genom en samordningsstruktur för hur kommunerna och Regionen organiserar sitt gemensamma arbete ännu tydligare. För att underlätta och samordna när insatser ges från både kommun och Region finns flera länsövergripande överenskommelser som reglerar samverkan och ansvarsfördelning i olika sakområden inom vård och omsorg. Det har saknats en huvudöverenskommelse med gemensam målsättning och utgångspunkter samt principer för samverkan på olika nivåer.

Det föreslås att socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta Huvudöverenskommelsen.

Ärendet

Beskrivning

Kommunerna i länet och Region Stockholm har en långvarig grund för samverkan. Men det fortsatta utvecklingsarbetet behöver stödjas genom en samordningsstruktur för hur kommunerna och Regionen organiserar sitt gemensamma arbete ännu tydligare. För att underlätta och samordna när insatser ges från både kommun och Region finns flera länsövergripande överenskommelser som reglerar samverkan och ansvarsfördelning i olika sakområden inom vård och omsorg. Det har saknats en huvudöverenskommelse med gemensam målsättning och utgångspunkter samt principer för samverkan på olika nivåer.

Storsthlm har tillsammans med Region Stockholm tagit fram ett förslag till Huvudöverenskommelse för samverkan inom hälsa, vård och omsorg i Stockholms län. Kommunerna i länet har under våren 2021 getts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till överenskommelse genom en tjänstemannaremiss. Socialkontoret lämnade synpunkter 2021-07-21 och ställde sig positiva till förslaget. Storsthlm styrelse beslutade 2021-10-14 att rekommendera kommunerna i länet att anta överenskommelsen.

Det övergripande målet med samverkan mellan regionen och kommunerna är att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg, samt att befolkningens hälsa ska förbättras.

Målgrupperna är patienter och brukare, inklusive barn och unga, med behov av sammanhållna insatser från bägge huvudmännen.

Det föreslås att socialnämnden föreslår att kommunstyrelsen antar Huvudöverenskommelsen.

Lagkrav

Huvudmännens respektive ansvar är reglerat i olika lagar och föreskrifter. Därutöver är det reglerat i lag att huvudmännen ska samverka med varandra. Bland annat regleras skyldigheten att samverka i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) samt socialtjänstlagen (2001:453).

Koppling till gällande styrdokument

Ej tillämpligt.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Ej tillämpligt.

Förvaltningens analys och slutsatser

Socialförvaltningen ser positivt på att samverkan mellan kommunerna i länet och Region Stockholm regleras på en övergripande nivå för att skapa bättre förutsättningar för samarbete mellan parternas verksamheter och därmed bidra till det övergripande målet för samverkan.

Tidplaner

Ärendet tas upp i socialnämnden den 10 februari 2022.

Ärendet tas upp i kommunstyrelsen

Överenskommelsen börjar gälla tidigast 2022-07-01, eller efter att samtliga parter har beslutat att anta överenskommelsen.

Adam Persson
T.f. socialdirektör
Socialkontoret

Bilagor

Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg
Rekommendation från Storsthlm:s styrelse att anta huvudöverenskommelse

Beslut skickas till

Registrator
Kommunstyrelsekontoret
T.f. förvaltningsdirektör

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

§ 47

Dnr 2021-000194 106

Yttrande över remiss Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan avseende hälsa, vård och omsorg (HÖK)

Sammanfattning av ärendet

Medicinskt ansvarig sjuksköterska Irene Johansson föredrar ärendet.

Kommunerna i länet och Region Stockholm har en långvarig grund för samverkan. Det fortsatta utvecklingsarbetet behöver stödjas genom en samordningsstruktur för hur kommunerna och regionen organiserar sitt gemensamma arbete ännu tydligare. För att underlätta och samordna när insatserna ges från både kommun och region finns flera länsövergripande överenskommelser som reglerar samverkan och ansvarsfördelning i olika sakområden inom vård och omsorg. Det har tidigare saknats en huvudöverenskommelse på övergripande nivå med gemensamma målsättningar och utgångspunkter samt principer för samverkan på olika nivåer.

Eftersom överenskommelsen är långsiktig kommer de delar i samverkan som kan komma att behöva förändras över tid, bland annat organisation för samverkan och process för uppföljning, regleras i en särskild riktlinje till överenskommelsen.

Det ska utses samordnande funktioner för den lokala samverkan. Den samordnande funktionen bör ha god kunskap om socialtjänstens organisation och uppdrag och om aktuella samverkansfrågor avseende hälso- och sjukvård och omsorg. Tjänstepersoner på kommunalförbundets förvaltning kommer att inneha de samordnande funktionerna i Norrtälje.

Överenskommelsen börjar gälla tidigast fr.o.m. den 1 juli 2022, eller efter att samtliga parter har beslutat att anta överenskommelsen.

Beslut

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att anta Huvudöverenskommelsen om länsövergripande samverkan avseende hälsa, vård- och omsorg (HÖK).

Beslut skickas till

Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrtalje.se)
StorSthlm (registrator@storstthlm.se)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum: 2022-04-06

Dnr: 2021-000194 106

Direktionen 2022-04-27

Yttrande över remiss Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan avseende hälsa, vård- och omsorg (HÖK)

Förslag till beslut

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att anta Huvudöverenskommelsen om länsövergripande samverkan avseende hälsa, vård- och omsorg (HÖK).

Maria Johansson
Förbundsdirektör

Sammanfattning

Kommunerna i länet och Region Stockholm har en långvarig grund för samverkan. Det fortsatta utvecklingsarbetet behöver stödjas genom en samordningsstruktur för hur kommunerna och regionen organiserar sitt gemensamma arbete ännu tydligare. För att underlätta och samordna när insatserna ges från både kommun och region finns flera länsövergripande överenskommelser som reglerar samverkan och ansvarsfördelning i olika sakområden inom vård och omsorg. Det har tidigare saknats en huvudöverenskommelse på övergripande nivå med gemensamma målsättningar och utgångspunkter samt principer för samverkan på olika nivåer.

Eftersom överenskommelsen är långsiktig kommer de delar i samverkan som kan komma att behöva förändras över tid, bland annat organisation för samverkan och process för uppföljning, regleras i en särskild riktlinje till överenskommelsen.

Det ska utses samordnande funktioner för den lokala samverkan. Den samordnande funktionen bör ha god kunskap om socialtjänstens organisation och uppdrag och om aktuella samverkansfrågor avseende hälso- och sjukvård och omsorg. Tjänstepersoner på kommunalförbundets förvaltning kommer att inneha de samordnande funktionerna i Norrtälje.

Överenskommelsen börjar gälla tidigast fr.o.m. den 1 juli 2022, eller efter att samtliga parter har beslutat att anta överenskommelsen

Beskrivning av ärendet

Huvudöverenskommelsen bygger till stor del vidare på de arbetssätt och samverkansformer som hittills fungerat väl, och ska samtidigt ge bättre förutsättningar för fortsatt dialog, utveckling och förändring av samverkan som är bäst för brukaren/patienten och för invånarna i hela Stockholms län.

Det övergripande målet med samverkan är att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg, samt att befolkningens hälsa ska förbättras. Det ska ske på ett samordnat, jämlikt och kostnadseffektivt sätt för invånarna i Stockholms län. Till huvudöverenskommelsen finns en riktlinje som beskriver bland annat organisation och arbetssätt kring samverkan.

Ekonomiska konsekvenser

Huvudöverenskommelsen innebär inga ekonomiska konsekvenser för Kommunalförbundet.

En möjlighet är emellertid att statliga stimulansmedel med kopplingar till god och nära vård, kan utgöra en förstärkningsresurs vid uppstart och uppbyggnad av samordnande funktioner för den lokala samverkan.

Effekter för sammanhållen vård och omsorg

Huvudöverenskommelsen kommer att innebära goda förutsättningar för fortsatt dialog och utveckling och förändring av samverkan för att uppnå en sammanhållen vård och omsorg.

Barnperspektiv

Ärendet bedöms inte ha någon särskild påverkan ur ett barnperspektiv.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen bedömer att huvudöverenskommelsen förtydligar parternas gemensamma och respektive ansvar för sammanhållen vård och omsorg och ska innefatta delaktighet och effektivitet

Bilagor

1. Huvudöverenskommelse samverkan, vård och omsorg
2. Rekommendation om överenskommelse samverkan vård och omsorg.

Beslut skickas till

Region Stockholm (registrator.rlk@regionstockholm.se)
Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrtalje.se)

Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg

Överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm

STORSTHLM
KOMMUNER I SAMVERKAN

Förord

Stockholms läns befolkning har vuxit under lång tid. Med fler invånare och en förändrad demografi har behov av vård och omsorg ökat, särskilt för äldre med komplexa vårdbehov. Som invånare förväntar vi oss en tillgänglig och nära vård med god kvalitet som fungerar sömlöst mellan olika aktörer. Kommunerna och regionen har efter många års gemensamt arbete en bra grund för samarbete. Med denna övergripande överenskommelse om samverkan för hälsa, vård och omsorg förstärker vi det goda samarbetet ytterligare.

Huvudöverenskommelsen är en viktig signal till såväl beslutsfattare som vårdens och omsorgens medarbetare att tillsammans kan vi mer, och vi kan bättre. Därför organiserar vi vårt gemensamma arbete ännu tydligare. Vårt gemensamma mål är att alltid sträva efter en jämlik vård där resurser används på bästa sätt så för att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg, samt att befolkningens hälsa ska öka.

Vårdens och omsorgens medarbetare kommer från olika verksamheter, har olika uppdrag och ibland olika yrkestraditioner, men möter samma patienter och brukare med samma önskan om stöd, vård och omsorg utan försvärande gränser. Denna huvudöverenskommelse ska vara en bas för en fortlöpande dialog om hur vi bäst bidrar till varandras utveckling och hur vi skapar nytta och mervärde för alla invånare i Stockholms län.

Désirée Pethrus
Ordförande för Region Stockholm i VIS

Martina Mossberg
Ordförande för kommunerna i Stockholms län i VIS

Stockholm 2021-09-06

Region Stockholm
Hälsö- och sjukvårdsförvaltningen
Box 6909, 102 39 Stockholm
Telefon 08-123 132 00
Vardgivarguiden.se

Storsthlm
Box 38145, 100 64 Stockholm
Telefon 08-615 94 00
Storsthlm.se

1. Innehåll

1	Överenskommelsens bakgrund, parter och syfte	4
1.1	Inledning	4
1.2	Syfte med överenskommelsen	4
1.3	Avsiktsförklaring	4
1.4	Benämning av parter	4
2	Övergripande mål och målgrupper för samverkan	5
2.1	Övergripande mål	5
2.2	Målgrupper	5
2.3	Det lagreglerade ansvaret	5
3	Riktlinje för länsövergripande samverkan	5
4	Organisation för samverkan	5
4.1	Politisk styrgrupp, Vård i Samverkan (VIS)	6
4.2	Tjänstemannastyrgrupp, Sammanhållen vård och omsorg	6
4.3	Samrådsgrupper för prioriterade målgrupper och sakområden	6
4.4	Delregional samverkan	7
4.5	Lokal samverkan	7
4.6	Sekretariat och arbetsgrupper	7
4.7	Digital portal	7
5	Länsgemensamma samverkansöverenskommelser och dokument inom sakområden	7
6	Uppföljning av länsövergripande samverkan	8
7	Allmänt om överenskommelsen	8
7.1	Eskaleringstrappa vid oenigheter	8
7.2	Ikraftträdande och upphörande	9
7.3	Parter	9

1 Överenskommelsens bakgrund, parter och syfte

1.1 Inledning

Kommunernas och regionernas ansvar och uppgifter är till stor del lagstyrda. För huvudmännen finns också en lagstadgad skyldighet att samarbeta när den enskilde är i behov av insatser från både kommun och region.

För att underlätta insatser där både kommuner och regionen är inblandade, finns idag ett stort antal länsövergripande överenskommelser. Det har dock saknats en huvudöverenskommelse mellan kommunerna och regionen gällande hälsa, vård och omsorg. En sådan överenskommelse behövs för att främja samverkan och skapa förutsättningar för att huvudmännen ska kunna erbjuda sammanhållna och samordnade insatser på bästa sätt.

Denna överenskommelse ska ge parterna en tydlig utgångspunkt och gemensamma principer för hur samverkan ska bedrivas och följas upp på olika nivåer mellan tjänstemän och politiker. Överenskommelsen bygger till stor del vidare på de arbetssätt och samverkansformer som hittills fungerat väl. Den skapar samtidigt förutsättningar för fortsatt utveckling och förändring av samverkan mellan parterna. Till huvudöverenskommelsen finns en riktlinje som kan ändras i takt med att arbetssätten utvecklas.

Hälso- och sjukvård och omsorg behöver utgå ifrån och bedrivas tillsammans med den enskilde. Vården och omsorgen ska utgå ifrån bästa tillgängliga kunskap. Det förebyggande arbetet är viktigt både för att förbättra hälsan i befolkningen och för att det är kostnadseffektivt. Tillgången på arbetskraft och rätt kompetens inom vård och omsorg är en utmaning som behöver mötas på flera sätt. Vårt gemensamma utvecklingsarbete ska ske med stöd av digitalisering för att bidra till effektiva lösningar, nya arbetssätt och nya sätt att kommunicera, som i sin tur frigör resurser.

1.2 Syfte med överenskommelsen

Överenskommelsens syfte är att skapa bättre förutsättningar för samarbete mellan parternas verksamheter och därmed bidra till det övergripande målet för samverkan. Överenskommelsen reglerar därför principer och former för samverkan mellan kommunerna och regionen och på en övergripande nivå.

1.3 Avsiktsförklaring

Överenskommelsens parter samverkar för att utveckla och prioritera det som är bäst för brukaren/patienten och för invånarna i hela Stockholms län.

1.4 Benämning av parter

Överenskommelsens parter är Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län, inklusive Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje. Se vilka kommuner som ingår under "Parter".

Kommunerna kallas gemensamt "kommunerna" och var för sig "kommun". Region Stockholm kallas "regionen". Kommunerna och regionen gemensamt kallas "parterna". Kommunerna samarbetar i strategiska frågor genom organisationen Storsthlm, ett förbund som ägs och styrs av länets 26 kommuner och Storsthlms strategiska nätverk för socialtjänst.

Om regionen eller kommunen tecknar avtal med någon annan part och överlåter uppgifter de har ansvar för, ska denna överenskommelse tillämpas. Respektive part ska ansvara för att överenskommelsen är bindande för och gälla eventuella underleverantörer.

2 Övergripande mål och målgrupper för samverkan

2.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med samverkan mellan regionen och kommunerna är att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg, samt att befolkningens hälsa ska förbättras.

Det ska ske på ett samordnat, jämlikt och kostnadseffektivt sätt för invånarna i Stockholms län.

2.2 Målgrupper

Målgrupperna är patienter och brukare, inklusive barn och unga, med behov av sammanhållna insatser från båda huvudmännen.

2.3 Det lagreglerade ansvaret

Huvudmännens respektive ansvar är reglerat i olika lagar och föreskrifter. Därutöver är det även reglerat i lag att huvudmännen ska samverka med varandra. Det är till exempel följande lagar:

- Hälso- och sjukvårdslagen
- Tandvårdslagen
- Socialtjänstlagen
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
- Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga
- Lagen om vård av missbrukare i vissa fall
- Lag om samverkan vid utskrivning från slutenvård
- Lagen om psykiatrisk tvångsvård

Överenskommelsen utgår ifrån att parterna tar sitt ansvar enligt nuvarande och kommande lagkrav.

3 Riktlinje för länsövergripande samverkan

Till huvudöverenskommelsen finns en riktlinje för länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg. Den beskriver bland annat organisation, processer och arbetssätt kring samverkan. Tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg beslutar om revideringar av riktlinjen och gällande riktlinje publiceras i den digitala portalen som förvaltas av Storsthlm. Parterna ska följa riktlinjen.

4 Organisation för samverkan

Samverkan sker på flera olika nivåer och mellan ett stort antal aktörer i länet. Det är enbart den övergripande organisationen för samverkan som fastställs genom denna överenskommelse.

Organisationen för länsövergripande samverkan beskrivs i riktlinjen till huvudöverenskommelsen.

Huvudöverenskommelsen avser ordinarie samverkan, vid kris gäller andra samverkansformer. Övergripande samverkan vid kris finns beskriven i regionens plan för krisberedskap. Relevanta länsaktörer har tillsammans utvecklat modellen *En trygg, säker och störningsfri region*.

4.1 Politisk styrgrupp, Vård i Samverkan (VIS)

Kommunerna, har genom Storsthlm's styrelse, och hälso- och sjukvårdsnämnden i regionen en politisk styrgrupp Vård i samverkan, VIS. Styrgruppen leder den strategiska inriktningen för länsövergripande samverkan och bereder ärenden inför beslut i respektive organisation i frågor som rör hälsa, vård och omsorg.

4.2 Tjänstemannastyrgrupp, Sammanhållen vård och omsorg

Kopplat till VIS finns en tjänstemannastyrgrupp för sammanhållen vård och omsorg i länet. Tjänstemannastyrgruppen består av representanter från regionen, kommunerna samt Storsthlm. Kommunernas representanter utses av Storsthlm's strategiska nätverk för socialtjänst.

Tjänstemannastyrgruppen bereder ärenden till VIS. Tjänstemannastyrgruppen beslutar om riktlinjer för operativ samverkan i länet, samverkansformer och processer för framtagande och förvaltning av överenskommelser samt uppföljning av samverkansöverenskommelserna. Dessa beslut ska vara förankrade hos respektive part.

Tjänstemannastyrgruppen beslutar om revideringar av riktlinjen för länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg som bland annat beskriver organisation, processer och arbetssätt.

4.3 Samrådsgrupper för prioriterade målgrupper och sakområden

Till stöd för tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg ska det finnas samrådsgrupper för prioriterade målgrupper och sakområden. Varje samrådsgrupp ska ha ett tydligt uppdrag som beslutas av tjänstemannastyrgruppen. Tjänstemannastyrgruppen utser representanter i samrådsgrupper och arbetsgrupper från regionen, kommunerna och vid behov från utförarverksamheter och andra aktörer, exempelvis patient-, brukar- och anhörigorganisationer. Samrådsgrupperna ska ha den kompetens som krävs för uppdraget.

Samrådsgrupperna ansvarar för att, inom sina sakområden, utarbeta och förvalta samverkansöverenskommelser, följa upp dem och rapportera till tjänstemannastyrgruppen.

Samrådsgrupperna har även uppdrag som rör kunskapsstyrning, framtagande och revidering av kunskaps- och beslutsstöd som rör samverkan.

Information om samrådsgrupperna och deras uppdrag finns i den digitala portalen som förvaltas av Storsthlm (paragraf 4.7).

4.4 Delregional samverkan

Förtroendevalda inom regionen respektive kommunerna och stadsdelar i Stockholms stad träffas delregionalt för informationsutbyte och dialog kring frågor som berör båda huvudmännen i regionens regi. På tjänstemannanivå finns en motsvarande struktur för samverkan som organisationen för den politiska samverkan.

4.5 Lokal samverkan

På lokal nivå sker samverkan mellan utförare i vården och verksamheter som kommunerna är huvudman för. Den lokala samverkan kring hälsa, vård och omsorg ska ske i enlighet med det övergripande målet för huvudöverenskommelsen och utifrån parternas lagstadgade ansvarsområden och uppdrag.

Regionen ansvarar för att det finns en utsedd vårdcentral med samordnande ansvar för samverkan i varje kommun och stadsdel i Stockholms stad. Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO), som är en nämnd under regionfullmäktige, har i uppdrag att stödja och vägleda de samordnande vårdcentralerna.

Respektive kommun ansvarar för att utse en samordnande funktion för samverkan kring hälso- och sjukvård och omsorg. Kommunens samordnande funktion ska vara en länk för samverkansaktörer in till kommunens berörda verksamheter, inklusive utförarverksamhet i privat regi samt delta i lokal samverkan. Storsthlm erbjuder kommunerna länsövergripande samordnande stöd.

Respektive uppdrag inom ramen för lokal samverkan beskrivs i riktlinjen.

4.6 Sekretariat och arbetsgrupper

Som stöd i sitt arbete har VIS och tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg ett sammanhållande sekretariat bestående av ordinarie resurser från regionen och kommunerna genom Storsthlm.

Vid behov skapas arbetsgrupper, exempelvis vid framtagande av överenskommelser och uppföljning av dessa. Arbetsgrupperna beslutas av tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg.

4.7 Digital portal

Storsthlms webbplats www.storsthlm.se fungerar som digital portal för samverkan mellan kommunerna och regionen.

Där beskrivs samverkansorganisationen, uppdrag och kontaktuppgifter för samverkansgrupper för de olika sakområdena.

I portalen publiceras även gällande riktlinje för länsövergripande samverkan kring hälsa vård och omsorg, överenskommelser för olika sakområden och gemensamma rutiner.

Storsthlm och Region Stockholm har ett gemensamt ansvar för att utveckla portalen. Storsthlm ansvarar för att uppgifterna i den digitala portalen är aktuella. Regionen länkar till portalen från aktuella sidor på sll.se, exempelvis www.vardgivarguiden.se.

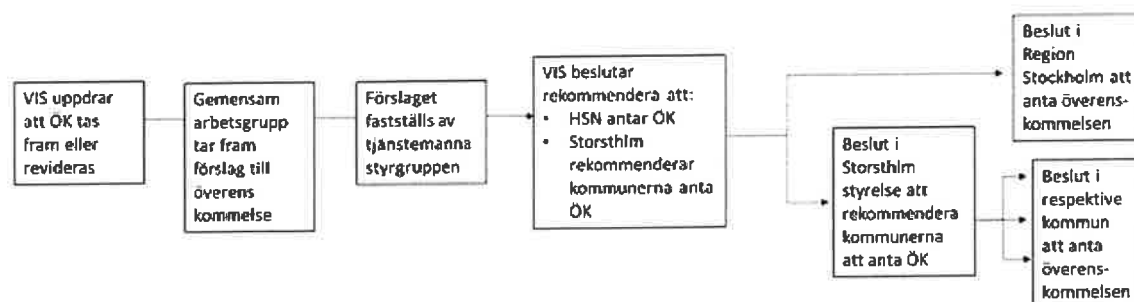
5 Länsgemensamma samverkansöverenskommelser och dokument inom sakområden

Samverkansöverenskommelser och därtill kopplade riktlinjer, rutiner och anvisningar är viktiga för att medarbetare i vården och de kommunala verksamheterna ska ha goda förutsättningar för att samarbeta kring den enskilde.

Hälso- och sjukvårdslagen (16 kap. 3 §) och socialtjänstlagen (5 kap. 1 a §, 8a § och 9a §) reglerar att region och kommun ska ingå överenskommelser om samarbete kring vissa målgrupper.

Därtill har regionen och kommunerna slutit överenskommelser på ytterligare områden.

VIS beslutar om gemensamma överenskommelser och rekommenderar sedan huvudmännen att anta dessa överenskommelser så att de blir gällande.

Inom regionen respektive Storsthlm finns dokumenterat hur den gemensamma och den egna processen ser ut för framtagande/revidering och beslut av länsövergripande samverkansöverenskommelser.

Utarbetandet av samverkansdokument ska följa beslutade mallar och vara en gemensam process mellan parterna.

Länsgemensamma riktlinjer ska följas av parterna. Dessa beslutas av tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg.

Lokala rutiner ska utgå ifrån de länsövergripande överenskommelserna och tas fram mellan de lokala parterna.

Samtliga länsgemensamma samverkansdokument ska vara publicerade i den digitala portalen www.storsthlm.se

6 Uppföljning av länsövergripande samverkan

Dialog ska årligen ske mellan parterna angående hur väl huvudöverenskommelsen bidrar till de övergripande målen för samverkan. Dialogen ska bidra till gemensam analys och utveckling av samverkan mellan parterna.

Därtill har parterna gemensamt ansvar för att överenskommelser inom sakområden regelbundet följs upp. Uppföljning ska ske gemensamt, samordnat och sammanställas och rapporteras till VIS.

Inför varje kalenderår fattar tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg beslut om prioriteringar vad gäller uppföljningar av länsgemensamma överenskommelser.

Uppföljning av samverkan beskrivs i riktlinjen för länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg.

7 Allmänt om överenskommelsen

7.1 Eskaleringstrappa vid oenigheter

Vid eventuell oenighet ska alltid överenskommelsens syfte och gemensamma målsättning vara vägledande. Vid oenighet om tolkning av överenskommelsen eller parts eventuella avsteg från åtaganden i överenskommelsen ska eskaleringstrappan nedan följas. (Avsteg eller oenighet avseende enskilda överenskommelser ska lösas enligt liknande eskaleringstrappa i respektive överenskommelse.)

1. Avsteg från åtagande eller oenighet om tolkning ska i första hand lösas av parterna på lokal nivå i kommunen och regionen, såvida dessa inte är av en sådan principiell karaktär att det kan antas påverka andra parter.
2. I det fall en fråga inte kan lösas lokalt, ska frågan hanteras av regionens och kommunernas gemensamma tjänstemannastyrgrupp Sammanhållen vård och omsorg.
3. Ytterst hanteras avsteg från åtagande eller oenighet av den politiska styrgruppen VIS som har tolkningsföreträdare gällande överenskommelsen.

7.2 Ikraftträdande och upphörande

Överenskommelsen börjar gälla 2022-07-01 eller efter att samtliga parter har beslutat att anta överenskommelsen. Överenskommelsen gäller därefter tills vidare.

Överenskommelsen kan sägas upp med en uppsägningstid om tjugofyra (24) månader. Om en kommun säger upp överenskommelsen behöver övriga parter ta ställning till om överenskommelsen ska fortsätta att gälla för resterande parter.

VIS beslutar om eventuella revidering av överenskommelsen. Reviderad överenskommelse börjar gälla tidigast tre månader efter att den omförhandlade överenskommelsen godkänts av parterna.

7.3 Parter

Region Stockholm
Botkyrka kommun
Danderyds kommun
Ekerö kommun
Haninge kommun
Huddinge kommun
Järfälla kommun
Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje
Lidingö stad
Nacka kommun
Norrtälje kommun
Nykvarns kommun
Nynäshamns kommun
Salems kommun
Sigtuna kommun
Sollentuna kommun
Solna stad
Stockholms stad
Sundbybergs stad
Södertälje kommun
Tyresö kommun
Täby kommun
Upplands-Bro kommun
Upplands Väsby kommun
Vallentuna kommun
Vaxholms stad
Värmdö kommun
Österåker kommun

Kommunstyrelser
Berörda förvaltningschefer inom
Socialförvaltning

Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg, HÖK

Rekommendation

Storsthlm's styrelse beslutade på sammanträdet den 14 oktober 2021 att rekommendera kommunerna i länet att anta huvudöverenskommelsen om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg (HÖK).

Bakgrund

Kommunerna i länet och Region Stockholm har en långvarig grund för samverkan. Men det fortsatta utvecklingsarbetet behöver stödjas genom en samordningsstruktur för hur kommunerna och regionen organiserar sitt gemensamma arbete ännu tydligare. För att underlätta och samordna när insatser ges från både kommun och region finns flera länsövergripande överenskommelser som reglerar samverkan och ansvarsfördelning i olika sakområden inom vård och omsorg. Det har saknats en huvudöverenskommelse med gemensam målsättning och utgångspunkter samt principer för samverkan på olika nivåer.

Beskrivning av huvudöverenskommelsen

Storsthlm har tillsammans med Region Stockholm tagit fram ett förslag till Huvudöverenskommelse för samverkan inom hälsa, vård och omsorg i Stockholms län (förkortad HÖK). Styrgrupp för arbetet har varit Tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg. Storsthlm's styrelse beslutade 2021-10-14 att rekommendera kommunerna i länet att anta överenskommelsen.

Förslaget till huvudöverenskommelse bygger till stor del vidare på de arbetssätt och samverkansformer som hittills fungerat väl, och ska samtidigt ge förutsättningar för fortsatt dialog, utveckling och förändring av samverkan.

Arbetet grundar sig på en gemensam förstudie som genomfördes år 2018 (länk till [förstudien](#) samt [bilagor](#)). Sakkunskap inhämtades från tjänstemän, jurister, ekonomer, kommunikatörer och e-strateger från kommun och region.

Kommunerna i länet har under våren år 2021 getts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till överenskommelse genom en tjänstemannaremiss. Synpunkter har även inhämtats från tjänstepersoner inom i Region Stockholm.

Förslaget till huvudöverenskommelse fastställer principer för:

- parternas gemensamma och respektive ansvar för sammanhållen, god, delaktig och effektiv vård och omsorg,
- struktur för samverkan på olika nivåer mellan kommunerna och regionen,
- hur samverkan ska ske lokalt, delregionalt och regionalt.
- hur överenskommelser inom sakområden ska tas fram/revideras och följas upp.

Riktlinje

Eftersom överenskommelsen är långsiktig kommer de delar i samverkan som kan komma att behöva förändras över tid, bland annat organisation för samverkan och process för uppföljning av samverkan, regleras i en särskild riktlinje till överenskommelsen. Arbetet med riktlinjen pågår och kommunerna i länet kommer att involveras i framtagandet. Riktlinjen kommer sedan att fastställas av tjänstemannastygruppen Sammanhållen vård och omsorg i februari år 2022.

Samordnande funktion i den lokala samverkan

I den lokala samverkan ska enligt förslaget till ny huvudöverenskommelse, respektive part utse en samordnande funktion i den lokala samverkan i kommunen (och stadsdelarna i Stockholm stad).

Kommunens samordnande funktion

Kommunens samordnande funktion ska, enligt förslaget till ny huvudöverenskommelse vara en länk för samverkansaktörer in till kommunens berörda verksamheter, inklusive utförarverksamhet i privat regi.

Den kommunala samordnande funktionen förväntas:

- vara kontaktperson för andra aktörer i samverkan med kommunen kring vård- och omsorg,
- delta i lokala samverkansmöten med samordnande vårdcentral, och eventuella andra aktörer,
- kunna föra frågor till och från kommunens verksamheter, inklusive utförarverksamheter i privat regi.

Den samordnande funktionen bör ha:

- god kunskap om socialtjänstens organisation och uppdrag,
- kännedom om aktuella samverkansfrågor kring hälso- och sjukvård och omsorg.

Beroende på till exempel kommunens organisation kan det behövas att kommunen utser fler än en person till funktionen samordnande funktion för att täcka in alla socialtjänstens verksamhetsområden.

Den kommunala samordnande funktionens roll kan komma att utvecklas över tid, och kan också behöva anpassas utifrån förutsättningarna i den lokala samverkan.

Samordnande vårdcentral

Det finns redan idag ett uppdrag för vårdcentralerna i den lokala samverkan. Vårdcentralerna i en kommun, eller stadsdel i Stockholm stad, ska tillsammans utse en samordnande vårdcentral. Det kan vara en vårdcentral antingen regionens regi eller i privat regi. Uppdraget är bland annat att organisera och sammankalla till lokala samverkansmöten. Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) har också uppdragits att stödja och vägleda de samordnande vårdcentralerna.

Uppdraget är formulerat enligt nedan i förfrågningsunderlaget för husläkarverksamhet från och med 1 februari 2021.

"Husläkarmottagningarna i varje kommun/stadsdel ska gemensamt utse en husläkarmottagning som, på strukturell nivå, ska ansvara för samordningen av samverkan mellan vård- och omsorgsgivare som invånarna i kommunen/stadsdelen vänder sig till. Den husläkarmottagning som har blivit utsedd ska rapportera detta till HSF senast den 30 april. I de fall vårdgivarna i en kommun/stadsdel inte utser en mottagning kommer HSF att utse vilken mottagning som ska vara ansvarig.

Att samordna samverkan på strukturell nivå innebär att organisera och sammankalla till nätverksmöten med vård- och omsorgsgivarna i området samt arbeta för ett högt deltagande i den samverkan där vården bör vara representerad.

Samordningen ska gälla patientgrupper och processer som rör flera vård- och omsorgsgivare och där samverkan förbättrar för patienterna. I samordningsansvaret ingår även att säkerställa att ansvarsområdena inom Närområdesplanen är fördelade och planen är aktuell. Samordnande husläkarmottagning har också särskilt ansvar för samordning vid behov av krisstöd till befolkningen vid allvarlig händelse. Husläkarmottagningar ska delta i den strukturella samverkan med vård- och omsorgsgivare i området. Varje husläkarmottagning ansvarar för samverkan kring den enskilde patienten."

[Länk till förfrågningsunderlaget.](#)

Organisering av den lokala samverkan

Parterna måste själva forma hur den lokala samverkan ska bedrivas på bästa sätt, samt utifrån hur samverkan redan bedrivs. Det gäller även vilka aktörer och funktioner som ingår i samverkan. Den lokala samverkan motsätter inte att det finns ytterligare forum och grupperingar för lokal samverkan, och det är viktigt att bibehålla redan fungerande samverkan.

Om parterna inte kommer överens om annat så är det den samordnande vårdcentralen som har i sitt uppdrag att ansvara för att sammankalla till samverkan.

Frågor och svarsmöte

Storsthlm bjuder tillsammans med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen in kommunerna för ett digitalt möte för frågor och svar om förslaget till huvudöverenskommelse samt förslaget till riktlinjen.

Datum: 2021-11-09

Tid: 15:00 – 16:00

Anmälan till mötet sker till hakan.wramner@storsthlm.se

Ärendegång för rekommendationen

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i Storsthlm's styrelse. Kommunerna fattar beslut enligt gällande delegationsordning.

Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag eller annan beslutshandling till Storsthlm.

Beslut om antagande av överenskommelse är att likställas med undertecknande.

Överenskommelsen börjar gälla tidigast 1 juli år 2022, eller efter att samtliga parter har beslutat att anta överenskommelsen.

Svarsperiod

Storsthlm önskar få kommunernas ställningstaganden senast **30 juni år 2022** med e-post till registrator@storsthlm.se

Frågor och information

Frågor med anledning av detta besvaras av processledare Håkan Wramner, hakan.wramner@storsthlm.se.

Med vänlig hälsning

Mats Gerdau
Förbundsordförande Storsthlm

Johan von Sydow
Förbundsdirektör Storsthlm